

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség: Főtér 27. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Megjelen minden vasárnap reggel. Kéziratok nem adatnak vissza.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 8 kor. Félévre 4 kor. Negyedévre 2 kor. Hirdetéseket: a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számít. Egyes szám ára 10 fill.</p>	<p>Kiadóhivatal: Weisz Márk könyvkereskedése, hova az előfizetés-é hirdetési díjak küldendők. Nyilttér petit sora 60 fill</p>
--	--	--

A magyar nép jajszava.

Csongrádon, 1900 szept. 2.

A jó és bölcs királyok emlékét minél távolabb viszi az idő szárnya az örökkévalóságba — a hallhatatlanságnak annál nagyobb fényében látjuk felragyogni dicső alakjukat.

Mikor III. Károlyt hazahívta a Habsburgok megrémült s katastrofák előtt álló családi tanácsa, hogy mentse meg a szétbomló világbirodalomnak még együtt s épen maradt, széthuzó részeit; a romok alá temetkező birodalomnak új alapot épített az 1723-ik törvényekben, s bölcs kézzel biztosítá új évezredre a szt. korona országait is a szétbomlástól.

Amint IV. Béla az Árpádok birodalmát újra alkotta, III. Károly is, akiben sok rokonvonás van IV. Bélához, ugyancsak azt cselekedte meg a Habsburgok szétbomló birodalmával és a széthuzó, nemzetiségi Magyarországgal.

Ő kapcsolta össze a magyar szt. koronához a Habsburgok többi országait is elválaszthatlanul. S ezzel, a lazán egybekapcsolt felekezeti és nemzetiségi Magyarország szt. koronáját erősen egybeforrasztá, körül bástyázta külső országok szövetségével, amire szt. István, az Árpádok és Hollós Mátyás törekedtek, akik látták, hogy csak így lesznek e sok nyelvű, lazán egybe kapcsolt magyar állam külhatárai biztosítva.

Nem ötletszerű frázis gyanánt mondjuk el ezeket: de régi meggyőződésünk, hogy III. Károly nemcsak mint törvényhozó volt bölcs: de mint államférfi is egyike volt azoknak, akiknek elméje megelőzte korát, s akinek eszméit, mint Széchenyiét, csak most kezdik megérteni, mikor odáig birtak felemelkedni, ahol az ő magas lelkük szárnyalt.

III. Károly volt az első, államférfiaink között, aki a szt. korona alapjait erős kapcsolatokkal biztosítván; a magyar alföldi nép megmentésére gondolt, s a belvizeknek öntözésre való berendezését keresztül akarta vinni, hollandi mérnökök és hollandi pénzsegély útján.

A törökök kiűzetése után az alföldi nagy csatasíkot betelepíteni, a földművelést előmozdítani és hazánkat Nyugateuropa paradicsom

kertjévé, sőt a Habsburg birodalmak központjává tenni — ezt akarta ő, a bölcs és jó fejedelem.

*

De a prófétákat nem értik meg korcs nemzedékek. Így III-ik Károly világra szóló tervét a magyar földesurak elvetették, mert nem látták előre, hogy lesz idő, mikor a magyar gazda öt-hat forintos buza árakkal, és a munkások a munka hiánnyal fognak küzdeni, sőt — vándorutra kelni az idegenbe.

Széchenyit kinevezték kortársai, mikor rimánkodva kérte honfitársait: hogy ne frázisok jelszavak miatt ontsák a nép vérét, hanem kenyérről gondoskodjunk, mert elpusztul e Kánaán földjéről a nép, s kivándorol, hazátcsereelni, az idegenbe. Holott ha az alföldet öntözhetővé tették volna a forradalmi krízis árával — ami majd életébe került akét birodalomnak: nem omlott volna vére a legjobbaknak csatamezőn, s nem látnók, hogy seregestől ezrével mennek ki hontalaná lett földönfutók gyanánt az idegenbe, a hősök fiai!

*

Dehát az idő lelke erősebb a frázisok csillogásánál.

A szegény, az éhező munkás nép könyezve gondol arra, hogy volt egyszer két jó és nagy emberük, akik azt akarták, hogy ne vándoroljon ki innét e földről senki hontalanul az idegenbe, hanem ez az alföld paradicsom kert legyen, amelyben minden munkás boldoguljon. Hanem az ő apáik inkább hallgattak azokra akik csak frázissokkal boldogították a világot. Most mi szenvedjük meg ennek a sérelmi és forradalmi magyar politikának az árát. annak a politikának, amely III. Károly és Széchenyi kenyértadó eszméi helyett, a frázisok után indult.

*

Ime a gazdag alföld népe kezd kivándorolni: Erdélyből pedig 20 év alatt mind kipusztul.

A Székelyföld rettenetes nyomoráról a kereskedelmi és iparkamara Marosvásárhelyről következő feljelentéssel fordul a kormányhoz:

«A vagyontalanság és munkahiány — mondja a jelentés — mind több embert hajt a székelyföldről idegenbe. A jelen évben ugyan nem volt mit keresniök a vándorlóknak Romániában, mert

a rossz termés miatt ott is felfordult a világ, a román kormány a benszüllött munkások megnyugtására a konkurrens székely munkások nagy részét kiutasította és rendőri fedezettel a határra tolonczoltatta.

A székelyföldi gazdasági viszonyok rendkívül mostohaságára vall, hogy kamaránk területében nem kevesebb, mint 9422 útlevélet adtak ki az elmúlt évben is, amire hozzászámítva az útlevéleket nyert egyének számának legalább is kétharmadát, tevő kísérőket, valamint az útlevél nélkül távozókat, mintegy 15—20 ezerre tehetjük a múlt évi vándorlók számát.

Borzalmas bizonyítéka ez annak; hogy magában a Székelyföldön fogytán a élető erő s a nép a züllés útján van. Nem nézi immár merre, nem nézi hová, hanem vakon számítás nélkül megy neki az idegen világnak és a nagy bizonytalanságnak. Idehaza sorjában elbuknak az apró kis gazdák és a mellőzött kis iparosok s mert adósság is terheli őket, meg szegyenlik is nyomoruságukat, elbujdosnak oda, a hol nem ismerik.»

*

A székely nép, a felvidéki s az alföldi munkások jajszava azt kiáltja: hogy kenyeret és munkát adjatok, üres frázisok helyett a népnek.

Azért kell megértetni, minden pártkülönbség nélkül, közéletünk minden számottevő tényezőjével — hogy a csatornahálózat kiépítésével megmenthetik a népet az elpusztulástól, megakadályozhatják a kivándorlást és megvalósíthatják e telepítést.

Ezzel a nagy munkával, szóval a munkaáltal lehet iparunk, gazdasági jólétünk és függetlenségünk: nem pedig munkátlansággal és egetverő frázisokkal.

— **Közgyűlés.** Csongrád község tegnap, azaz szept. első napján tartott rendes közgyűlésén 54 tárgyat intéztek el. Ezek közt legelső volt gróf Csáky Károly váczegyházmegyei püspök úr köszönőirata, amelyet beigtatása alkalmából, hozzá intézett üdvözlésre vonatkozólag, Csongrádnak küldött. Nagy örömmel vették tudomásul. A kereskedelmi miniszter leiratban értesítette a közönséget, hogy a Duna és Tisza közötti csatorna ügyével foglalkozik, s hogy mennyire figyelemmel éledeklődik e nagy fontosságú kérdés iránt, mutatja az, hogy a felíratra azonnal válaszolt, még pedig oly értelemben, ami a legjobbat remélni enged. Söhly Gyula főjegyző indítványát az ármentesítő társulattal kötendő egység tárgyában, szintén elfogadta a közgyűlés, s ezzel evenkiut 10.000 frtot nyernének az adóízetők. Érdekes volt az «Elemi Biztosító» társaság ajánlata, amely szerint ő olcsóbban biztosítja a község tulajdonát tevő épületeket 200 frttal, mint a jelenlegi társulat.

Természetesen elfogadta a közgyűlés. De nem kellene itt megállani, a közönségnek szabályrendeletben kellene kimondani, hogy behoza a kötevező, épület, termény és állatbiztosítást oly képen, hogy az Elemi Biztosítónál fogja a város biztosítani az összes házakat, értékeket és állatokat. Az Elemi pedig viszont, biztosítás díjakból 20%-ot ad a városnak, a tűzoltó egyletet szereli és fentartja s egy hivatalnokot fog fizetni aki a városnál ezeket a biztosítási teendőket fogja teljesíteni. Ezen a módon a város nyerne 5—6000 frtot és a kárdíjak pontosan lennének kifizetve a tüzesetek alkalmával.

A tiszai halászat védelme.

— (Ajánlja az országos halászati felügyelőségnek.) —

Minden évben általánosabbá válik az a panasz hogy a Tisza halbősége apad, s ma már ott vagyunk, hogy mesterséges módokról kell majd gondoskodni a haltenyésztésnél, ha azt akarjuk, hogy pár évtized alatt az okatlan halpusztítás teljesen tönkre ne tegye a tiszai halászatot.

Addig is azonban amíg a községek kezökbe vennék a haltenyésztés ügyét, legalább a hal állomány védelméről cselszerű lenne gondoskodni a hatóságoknak, még pedig az országos központi kormány földművelési, illetve halászati osztályának.

Nevezetesen az összes tiszai vizek mentén szükséges volna elrendelni, hogy a Tisza folyó mindkét partján elterülő hullám tereket és kubik gödröket úgy szabályozzák, hogy amint az áradás megszűnik s a Tisza apadásnak indul: akkorra, a midőn a Tisza medre alatt fekszik, kívül az ártéren s kubikon semmi víz sem maradjon. Mert a melegség beálltával, feltéve hogy hal tenyésztésre tartanak meg a kubikokat, júliusban és augusztusban, a szó-szorós értelmében rakásra döglenek a halak, a felforrat esékély vízben.

Halászati tilalmi időben sem a folyón, sem ártérekén, sem kubikokon halászni vagy pedig mint szokásban divik, a fokokat és ama alacsonyabb fekvésű helyeket az úgy nevezett: léva és varsával elnevezik, hogy a víz lepadásával az egész hal állomány zákmányra maradjon. Mert ezzel igaz hogy a nagyobb halak értékesítve lesznek, de hátra marad a millió és milliónyi évi szaporulat, mely a madarak és kóbor ebek, macskák s rókkák martaléka lesz. Az ellen őrzést a folyam felvigyázók kötelességévé kellene tenni: mert ezek, vonalukon minden fokot s minden olyan helyet őmernek, hol a halász megbújva a tilalmat kijátsza. Hiszen sem csendőr sem pénzügyőr őket nem látja a töltésekről; minthogy azok távol fekszenek, sőt meglátva sem tud semmit tenni, mert ladik nincs mindenütt s míg egyet talál az régen odább áll. Buzdításul pedig mint a vadászati kihágásnál, egy bizonyos részt kapjon a féljelentő a büntetés pénzéből és hogy ama halász eszközök, melyek naplemente után halászat végett kirakattak, vagy pedig kisebb méretű a meghatározottnál, szintén elkobzandók lennének és ez ugyancsak kihágásnak minősítessék.

Ha ezeket szabályszerű módon elrendelné a felsőbb hatóság, vagy a törvényhatóságok szabályrendelete: úgy pár év alatt meg lehetne érni a tiszai halászat föllendülését.

Rosz eszmadiák, mint politikusok.

I. *Apelles.* Igyekeztem az eszményt látható alakban előállítani. Sikerült-e?

Csizmadiák. En nem látok semmi eszményt! Csak azt veszem észre; hogy az egyik saru nem elég sárga színű.

II.

Székényi. Hazámfiak! csak úgy lehet ezt az alföldi magyarságot megmenteni, ha a Tisza romboló

erejét, áldásthozóvá tesszük, a földművelésre, mint Egyiptom tette hajdan.

Csizmadiák mint politikusok. Hát bolond aki elhiszi neki: hiszen nem is tud káromkodni.

III.

Vadnay Andor. Európa paradicsom kertjévé lenne alakítható ez a föld a csatornahálózat által, s a kivándorlástól, az elszegényedéstől megmenthetők a magyar népet.

Csizmadiák, mint politikusok. Jobban tudjuk mi ezt. Miért nem olvas bibliát a paraszt? Jobban tudjuk mi, hogy a kubikus nép miért pusztul? Mert kártyázik. Jobban tudjuk mi, hogy az asszonyok dolgoznak-e vagy nem? Szóval: mi mindent jobban tudunk, mint azt a Budapesti Hirlapban elmondta Vadnay Andor dr. főispán.

A Géntus. Ti, szerencsétlen, ti, lelki vaksággal megvert emberek! Ti akartok tanácsot, lámpással fordulni ahhoz az emberhez, akinek lelkében egy nagy eszme fényes világa tündököl, ragyog?

Ha van parányi tisztességérzet bennetek: úgy oldjátok le sarutokat, mikor egy korszakalkotó nagy eszme oltára előtt találatok magatokat.

Mikor nem is bírtok odáig fölemelkedni, hogy ennek a nagyszabású eszmének szédítő magas arányait észre vegyétek: legalább ne botránkoztassátok az Istenteket azzal — hogy ti akartok utba igazításokat, ötletszerű tanácsokat adni, annak a nagyszívű apostolnak s oktásistának az „Igeről” — aki évtizedeken át, kora ifjúságától fogva az Eszmét hordozta szívében, és egy élet tapasztalat által leszűrt meggyőződés erejével áll most az oltár elé — hirdetvén a magyarság megmentésének egyedül üdvözítő tanait?

Ti modern csizmadiák! Talán elhallgathatnátok a ti czipészeti tudományotokkal most? mikor egy megváltozott eszméről van szó: aminek több ész kell mint díkes, kaptata és — csiriz.

UJDONSÁGOK.

— **Értekezlet.** Ma délelőtt 10 órakor a Duna-Tisza csatorna tárgyában értekezlet tartatik a község-háza tanácstermében.

— **A népszerű főispán.** A csongrád-megyei munkások mult hó 26-án Petőfi emlékére ünnepet ültek Szentesen. Hogy mennyire elismerik a főispánnak irántuk való jóakarátát és mily lelkesedéssel beszélnek a főispánnak megjelent cikkcszátáról: mutatja az ünnepélyt követő bankett ama jelenete, hogy egy munkás a távollevő főispán egészségére szép fölköszöntőt mondott — amelyre mindnyájan poharat emeltek nagy éljenezéssel.

— **Változás a helyi klerusnál.** Terlandy Rezső csongrádi és Strizs József nógrád-küllői r. k. s. lelkészeket a váci püspök Ó méltósága kölcsönösen áthelyezte. Terlandy Rezső áthelyezését, mint rokonszenves és felette tisztelt lelkészt, párt és felekezeti különbség nélkül felfelé, amiből mint haluk az idehelyezett Strizs József is méltó utódja lesz a távozós lelkésznek; sőt azt is tudjuk, hogy az illető igen kitűnő kertész is. Tehát, míg a távozónak szerencsét kívánunk: az érkezőnek „Istenhozzát” mondunk.

— **Hol lesz az új vashid?** Mint megbízható forrásból értesülünk, a Csongrád és Szentese közt építendő vashid a mentett réti átjárónál fog elhelyeztetni. Ennek okául azt hozzák fel, hogy a m. r. Zsigmondi mérnök által eszközölt kutatások szerint, az alapozási munkálatokhoz szükséges szilárd talajt itt sikerült leghamarább elérni. Ugyanis a földi révnél 39 méter mélységre, a kásai négyes számú őrháznál 29 méter mélységre, a mentett réti átjárónál ellenben már 19 méter mélységre szilárd talajra akadtak: minthogy tehát itt lehet legelőbb az alapozási munkálatokat végrehajtani, ennél fogva ide építik a vashidat.

— **Hazafias kereskedők.** Lapunk legutóbbi számában sajnálatunknak adtunk kifejezést affólott, hogy a magyar kereskedők közül sokan Bécsből rendelnek meg most is árúkat, ahelyett, hogy a hazai ipart támogatják és belsőldről szerelnék be szükségleteiket. Minthogy kereskedőink közül számosan ennek a hazafias iránynak hódolnak: örömmel jegyezzük fel, hogy pl. Csongrádon is erősen igyekeznek kereskedőink, ahol csak lehet a külföldi termék helyett a hazainak adni az elsőséget. Így pl. Engel Zsigmond, aki elemtén Bécsből kapta a thea süteménye-

ket, most itthon Csongrádon készített azokat, és a csongrádi cukrász — bár nem oly drága fa skatulyában szállítja azokat: de épen oly izletes süteményeket készít a világ legjobb lisztjéből, mint a bécsi német cukrászok. Bloch Adolf vásznakat, szőnyegeket és férfi posztó szöveteket kizárólag csak a legjobb hazai gyáriparcikkeket tart raktáron, Bagossi testvérek szintén hazafias buzgalommal ahol csak lehet, mindenütt a magyar gyártmányoknak adnak előnyt a külföldi készítmények helyett, jól tudván, hogy az a pénz a mit a külföldre fizetnek egyszer — soha többé be nem jön: ellenben a magyar iparosoknak adott minden fillér újra a magyar kereskedőkhöz fordul, és az ő vagyontukat gyarapítja. Még csak azt fűzzük ezekhez az örvendetes jelenségekhez — hogy hazafias kereskedőink körében azt is szóba hozták, miszerint idegen és teljesen német hangzású családneveiket, most épen az új népszámlálás előtt fölcserélik, magyar családneveikkel — hogy az új népszámlálás alkalmával ne szerepeljenek osztrák német nevekk. Nagyon helyesen cselekszenek, és elismerés illeti őket eme hazafias törekvésükért: Hadd lássa a közönség is, hogy kikben van és kikben nincs hazafias szellem, hogy asszerint pártolják őket.

— **Zeneitanítás az iskolában.** Minthogy a polgári leányiskolában a zenetanításra is alkalom nyílik — hogy a szülők a zongora játékba is képezzék gyermekeiket, az igazgatóság intézkedett, hogy azok a tanulók akik a zongora játékban is oktatást kívánnak — azok a beiratás alkalmával ebbeli kívánságukat — bejelentsek. Mindenesetre üdvös intézkedés, hogy az igazgatóság figyelme erre is kiterjed: mert ma már a zongora játék a műveltségnek minben művelt nőnél előnyére válik.

— **A pontatlanul járó hajó.** Laponk m. vasárnap megjelent számának „Ujdonságok” rovatában, megírtuk, hogy a hajók úgy Szeged—Csongrád, mint Szolnok és Csongrád között pontatlanul járnak és e miatt a hajó kapitányva eilen panaszt emeltek. Az igazat megvalva, mi akkor is kételkedve fogadtuk azt az állítást, hogy a pontatlan hajó járásnak Heberle kapitány lenne az oka. Mert tudva lévő dolog, hogy Heberle kapitány egyike a legpontosabb és az utazó közönséggel szemben a legelőzékenyebb hajósoknak, ki ellen nem hogy panasz merült volna fel eddig hanem dicséret. Feltevésünkben nem is csalatkoztunk, amennyiben utána járva a dolognak, kitűnt, hogy a kapitány urat mulasztás nem terheli, annál inkább terheli azonban a helybeli órát, aki a torony órát a pekingi időhöz méri. Így azután nem csoda, ha az utasok le késnek a hajóról, hol a zóna időhöz van igazítva az óra.

— **Hazvétel-betéti könyvre.** Szenzációt emlegettek a napokban — még pedig olyan formában, hogy a Tiszavidéki takarékpénztár házat vett 3000 o. é. kemény forintokért. Nohát, ha egy pénzintézet házat vesz ily forrásból áron — az nem szenzáció. Hanem azt már csakugyan érdemes föl jegyezni, hogy mi módon lett a dolog nyélbe ütve. Ugyanis a B . . . polgártársunknak, a polgári kaszinó mellett levő háztelkét megvette a nevezett pénzintézet, pénz nélkül: mert az eladónak csak 100 frtot és egy 300 frtről szóló betéti könyvet adott. A lebontandó lakrészek helyére egy új házat fog építeni a vállalkozó: Pozsár József, aki pénz helyett szintén betéti könyvet kap majd. Már most meri-e valaki kétségbe vonni, hogy nem pótol szükséglet az új bank, vagyis, hogy nem igyekszik a hitelgényeket kielégíteni s elarasztni pénzösséggel a várost? — mikor 100 kemény forintokért vesz házat, azt lebontja és újat épít helyére — betéti könyvek ígéretével? . . . Az, hogy épen a bank lesz most adós 6000 frtig az eladónak és építésznek, akiktől ő kért hitelt — az mellélkes dolog — mert azért eilehet mondani a banketteken, hogy — „célunk kielégíteni a hitelgénylőket.” Majd felbőrdnek a betevők is — mikor látják, hogy ellenkezőleg: épen a közönség elégitette ki a bankárok igényeit. Már Kovács János az ő igényeit kielégítette — s

a betevőknek pedig maradtak utána egy tapasztalattal gazdagabbak. A házvételből is kijuthat még valamelyes tanulság, amit megfizetnek a tanulatlanok. Mert hát utóvégre csak fizetni kell valakinek.

— **Mese a csendőrökről.** Mult héten Pintér Imre csongrádi lakost feljelentették a csongrádi csendőrök, miután a kihallgatott tanuk szerint alapos gyanu terheli őt a gyújtogatásban. Persze hogy, ezt sérelmesnek találta Pintér Imre, s egyik lap egész mesét közöl, amiből egy szó sem felel meg a valóságnak.

— **Az új iskolai év.** Tele vannak az ifjú szívek örömmel s a kis muzsafiak szeméi ragyognak attól a nagy gyönyörűségtől: hogy megnyílik előttük a betűk és tudományok birodalmának kapuja, ahová majd 10 hó elteltével aggodalmas léptekkel fognak közeledni, mikor a vizsgálatokra kerül a sor. Hát nem is lehet panasz rájuk most; mert mindegyik első akar lenni. De arra nézve, hogy mindig meg legyen a gyermeknek kedve az iskolába járásra, hogy erkölcsük finomabbá, emberségesebbé váljék, szóval, hogy nevelje őket az iskola: arra igen hatásos eszköz az ének és zenetanítás az iskolában. Nem tudjuk vajjon az újonnan szervezett leányiskolában lesz-e erről gondoskodva, azonban, hogy menyynyire hiányt potolna, ha megfelelő tanerővel rendelkeznek az iskola, mutatja az a körülmény, hogy az iskolás fiúk is majdnem teljessen nélkülözik a zenetanulást — s így a tantervnek éppen az erkölcsnemesítő részében nem nyerne kiképzést. Meg is látszik aztán felnőtt korukban is az a mulasztás, amit soha sem lehet helyre potolni: mert a gyermek kedélye a legfogékonyabb s azt csak ilyen zsenge korában lehet nemesíteni, a szépre, jóra hajlítani, fogékonyt tenni. Azért tehát mivel több figyelmet fordít az iskolai gondnokság a tanulók zenei kiképzése által a nevelésre: annál sikeresebben fogja az iskola ismeretterjesztő feladatát is teljesíteni. Különben úgy értesülünk hogy éppen maga az iskolai gondnokság is foglalkozik a kérdés ilyen-olyan megoldásával. Bizony a gazdák is jól tennék, ha olyan dalárdát tudnának szervezni, kicsiben, mint a debreczeni zivisek, amelyet még külföldön megtapsoltak.

— **A rossz gazda.** Bámulatos az az embertelenség, amely némely földéhes honfit elvisz a vadászat határáig, s olyan tettekre ragad, amelyeket még a legsötétebb Afrikában sem túrnének meg már büntetlenül. Egy csongrádi gazdálkodó emberről szól az ének. A nevet kiméletből nem írjuk le, mert Hegyi páter kevés számú elvtársaihoz tartozik, s azt fogja képzelni, hogy személye iránti gyűlölet vezeti tollunkat. Ez a vad ember a mult héten lépfenében eldöglött tehenét nem ásatta el — hanem eselédével megégette, akik az esetet, miután néhány betegedési eset fordult elő emiatt, bejelen-

tették a hatóságnak. Az eljárás megindított a rossz gazda ellen.

— **Egy vén csizmadia — mint politikus.** Míg a főispán tanulmányát nem közzölte főhelyen az ország legelső, legtekintélyesebb magyar hírlapja: addig nagy férfaink hallgattak Most azonban álmélkodva látjuk, hogy mennyi sok nagy emberünk van, akik a főispánnak tanácsokkal szolgálnak. Ludrovai Tóth István, a többi közt azt írja, hogy önálló bankot kell csinálni — és abból mindenkinek — a nagy harang alapra — pénzt kell adni. *Neki is kellene pl. mindjárt 3000 forint!*

Magyar pezsgő a párisi kiállításon. A párisi kiállítás zsűrije már kihirdette a bírálatok eredményét. A magyar pezsgők előkelő helyet foglalnak el a jutalmak rangsorozatában, a mi annál is feltűnőbb, minthogy a tulnyomóan francziákból összeállított zsűri éppen nem volt azon, hogy pezsgőborainkat elnéző, vagy enyhe megítélés által könnyű diadalhoz juttassa. A legnagyobb kitüntetéset, melyvel magyar pezsgő díjazva lett, Belatini Braun Artur velencei (Fejérm.) pezsgőgyáros kapta «Domino sec» pezsgőjéért, mely az aranyéremmel lett jutalmazva. Ez az eredmény egyrészt a — saját iparában érdekelt — francia zsűrinek tárgyilagossága és szigorú részrehajlatlansága mellett bizonyít, másrészt épp oly fényesen igazolja hazai iparunk fejlődésében azt, hogy a pezsgőgyártás terén is megálljuk a próbát s nincs szükségünk arra, hogy a külföld előtt is kitűnőnek elismert pezsgőboraink helyett drága francia pezsgőt fogyaszszunk.

(**A kínai császárné kivégezése.**) Az immáron kézre került s az európai csapatok fogságában levő kínai anyacsászárnőt halálra ítélték. Mielőtt a kivégzés megtörténne, a német császár sürgönyileg intézkedett, hogy a császárné kívánságát teljesíteni kell. Megkérdezték tehát a keresztények nagy gyűlöljét, hogy mi az utolsó kívánsága, mire a császárné így felelt: «Hallom, hogy Budapesten van egy kitűnő élclap, a melynek »Mátyás Diák« a címe. Erre fizessenek elő s ha ide érkezik, fordítsák le kínai nyelvre. Elakarom olvasni e jövő évfolyamait is.» Mi ehhez a kábelen érkező hírhez csak azt jegyezzük meg hogy, a «Mátyás Diák» előfizetési ára negyedévre 3 korona és hogy a kiadóhivatal (Budapest, Sarkantyús-utca 3.) szívesen küld mutatványszámot, hogy mindenki meggyőződhessen arról, hogy a kínai császárné érdeklődése és kívánsága teljesen jogosult.

Felelős szerkesztő: **Eder János.**
Társ-szerkesztő: **Holló Adolf.**
Kiadólaptulajdonos: **Weisz Márk.**

Nyiltér. *) Nyilatkozat.

Alólirott kötelességemnek tartom ki-

*) E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget sem a kiadóhivatal sem a Szerk.

jelenteni, hogy az «Elemi biztosító r. t.» kinek helybeli képviselője Forgó Gergely úr és a kinnél összes ingó és ingatlan vagyonom biztosítva van, a nálam megessett tűzkár rendezése alkalmával oly előzékenyen járt el, hogy ezért a nevezett társulatnak köszönetemet nyilvánítani, valamint az ezen társulatnál való biztosítást mindenkinek ajánlani el nem mulaszthatom.

Csongrád, 1900. augusztus hó 26-án.

Forgó G. Pál s. k.

487/1900. végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szegedi kir. törvényszék 1900. évi 13528 és a csongrádi kir. járásbíróóság 1900. Sp. 244/3 számú végzése következtében dr. Grósz Arnold ügyvéd által képviselt Kaszaniczki Dénes és Vermes Ede javára Mucsi János és Laczkó József ellen 243 és 120 kor. s jár. erejéig 1900. évi július hó 30-án fogantatott kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 755 koronára becsült következő ingóságok u. m. szoba bútorok, lovak, kocsik és gabonaműek nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a csongrádi kir. járásbíróóság 1900. évi V. 256/1. és Sp. 244/3. számú végzése folytán 243 és 120 kor. tőkekövetelés, 243 kor. után 1900. évi június hó 25-ik és 120 kor. után május hó 21-ik napjától járó 6—5⁰/₁₀₀ kamatai, 1⁰/₃ váltó díj és pedig összesen 118 kor. 19 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig végrehajtást szenvedettek lakásán Csanyon leendő eszközésére 1900. évi szeptember hó 5-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek becsáron alul is elfognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Csongrádon, 1900. évi augusztus hó 26. napján.

R. Papp István
kir. bírósági végrehajtó.

Elemi, polg. leány és polg. fiúiskolai

tankönyvek ugyszintén rajzszerék dús választékban a legjutányosabb árban

WEISZ MÁRK könyvkereskedőnél

kaphatók.

2392. sz.

tkvi. 1900.

Árverési hirdetményi kivonat.

A csongrádi kir. járásbíró, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Ornyik György csongrádi lakos végrehajtónak, valamint Német Joachim csongrádi lakos csatlakozott végrehajtónak Német Julianna férj. Illés Györgyné csongrádi lakos végrehajtást szenvedett elleni 120 korona tőke s jár. iránti ügyében a csongrádi 9041. sz. tjkvben A+1. sorszám alatt felvett, Német Julianna férj. Illés Györgyné nevében álló 8119—8124/a. 2. hrsz. 7 hold 814 □-öl térfogatú tanyaföld 664 korona, továbbá az ugyanezen tjkvben foglalt Német Julianna férj. Illés Györgyné nevében álló a 8119—8124/a. 2. hrsz. 7/8 telek utáni osztatlan réti járandóságnak egyharmad részre 230 korona kikiáltási árban az 1900. évi október hó 23. napjának d. e. 9 órákor a csongrádi kir. járásbíró helyiségében árverés alá fog bocsájtani s a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10% -át készpénzben, vagy ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Csongrádon, 1900. augusztus hó 4-én. A kir. járásbíró mint tkvi hatóság.

Dr. Szappanos
kir. járásbíró.

A Pesti Napló

Magyarország legrégebb és egyik legelterjedtebb napilapjának ez évi karácsonyi ajándéka a 12 forint értéket képviselő

HIMFY-ALBUM

lesz, melyet a Pesti Napló előfizetői teljesen ingyen kapnak meg, ha karácsonyig beküldenek hathónapra szóló előfizetési díjat. Előfizetni házonként is lehet.

A PESTI NAPLÓ előfizetési ára:

Egy hónapra	2 kor. 40 fill.
Negyedévre	7 " " "
Félévre	14 " " "
Egész évre	28 " " "

Az előfizetési pénzek a Pesti Napló kiadóhivatalához (Budapest, VI., Teréz-körút 23. szám.) küldendők.

Új szikviz gyár megnyitás.

Tisztelettel értesitem a mélyen tisztelt közönséget, hogy a legújabb gépekkel felszerelt

Ártézi szikviz gyáramat

megnyitottam.

Minden időben jégbe hűtött szikviz nálam kapható.

A n.é. közönség pártfogását kéri

Vadász Károly
szikviz gyáros

Lakásom az ártézikút áteleneben.

480 v. sz.
1900.

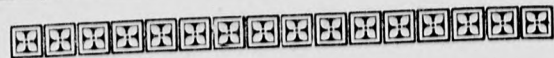
Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csongrádi kir. járásbíró 1900. évi V. 255/2 számú végzése következtében dr. Grósz Arnold ügyvéd által képviselt Kaszaniczki Dénes javára Doka István és Szücs János ellen 81 kor. 96 fill. s jár. erejéig 1900. évi július hó 24-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján le és felülfoglalt, és 925 koronára becsült következő ingóságok u. m.: Szoba butorok, téglák és tűzifa nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a csongrádi kir. járásbíró 1900. évi V. 255/2 számú végzése folytán 43 kor. 96 fill. hátralék tőkötvetelés, ennek 1900. évi június hó 20 napjától járó 6% kamatai, és pedig összesen 53 kor. 61 fill.-ben bíróság már megállapított költségek erejéig végrehajtást szenvedettek lakásán Csanyon leendő eszközlésére 1900. évi szeptember hó 5 napjának d. e. 9 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók cly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fog adatni.

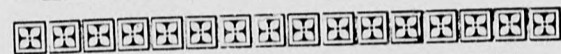
Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nverték volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltek. Kelt Csongrádon, 1900. évi aug. 26.

R. Papp István
kir. bír. végrehajtó.

Eladó föld.

Sthál Fülöpnek
a szelevényi határban fekvő 400 hold földje akár egészben, akár kisebb részletekben előnyös föltételek mellett eladó. Venni szándékozók értekezhetnek Forgó Gergelyvel ¹⁴⁶ III. számú házánál.

Gyors és biztos segély gyomorbetegségek és azok utóbajaiban!

Legjobbnek bizonyult HÁZISZER mely az emésztést szabályozza, rendes vérkeringést eredményezi, a megromlott és hibás vérékat-észt el-távolítja (a mi az egészség föltétele), gyors és biztosan megszünteti a gyomorbajt és p. ét-vágytalanságot, savanyu felbőgést, hányási ingert, gyomor és hasbántalmat, gyomorgörösöt, vértolulást, hamorhoidákat, női bántalmakat, bél-bajokat, a már 40 év óta jónak bizonyult

Dr. Rósa-féle balzsam.

Kiváló fájdalomcsillapító, antiseptikus, gyógyító s a hegedést elősegítő szer.

Minden gyuladás, seb és kelés gyógyítása biztos sikerrel jár, a női mell gyuladásnál, tejre-keedés és keményedésnél, a gyermek elválasztásánál, tyúgok, vérekeések, pokolvar és genyedéseknél, továbbá körömgényedés és ugynevezett bőron méregnél a kézen és lábujjakon, keményedéseknél, daganatoknál, mirigydaganatoknál, holttelem képződéseknél stb. 50 év óta bevált

Prágai házikenőcs.

FRAGNER B. gyógyszerész-től PRÁGÁBAN 203—III.

Az emésztés minden munkájá új életre serkenti és egészséges és tiszta vért szerez, különben is biztos és messzeföldön híres bevált háziszser. I üveg 50 kr., kettős üveg 1 frt. Postán 20 krral drágább.

A gyógyulás fájdalom nélkül halad a kenőcs hűsítő hatása alatt. Dobozban 35 kr.jával. Postán 6 krral drágább.

Figyelmeztetés! Mindenki csak az eredeti készítményt kérésre a prágai Fragner B. gyógyszerertárból és ügyeljen arra, hogy a dr. Rosa balzsam csomagolás minden részén az itt látható kerek védjegy legyen; a prágai házi kenőcs csomagolásán pedig a jobbról látható három szögletű védjegy.

A ki egy utáuzást talál s nekem bejelentí, jutalmat kap!

Elismerő levelek ezrei rendelkezésre állnak.

Raktárak:

CSONGRÁDON: Vladár Sándor és Ungváry József gyógyszerertárban.
BUDAPESTEN: Török József gyógyszerertárban, Egger A. gyógyszerertárban.
Foraktár B. FRAGNER császári és kir. szállító Apotheke „Zum schwarzen Adler”
a készítőnél Prag: Ecke der Spornargasse Nr. 203. 30—17

HIRDETÉSEK

jutányosan felvételnek
lapunk kiadóhivatalában.